

אלא הכא במאי עסקינן, **במעביר** את ששת האמות שלא על ידי זריקה. ומאחר שבידו לגמור את המלאכה לאחר ארבע אמות, אם יניח, נגמר בכך השיעור בסיום העברת ארבע האמות הראשונות. והרי עשה את חלקם במזיד, ולכן הוא פטור.⁽¹⁶⁾

רבה אמר: חייב, ואפילו לרבנן דאמרי "יש ידיעה לחצי שיעור", והיה לנו לומר שהידיעה מחלקת, ולא יהא חייב, בכל זאת יש לחלק, ולחייב כאן. כי רק **התם** [לגבי כותב בשבת שתי אותיות בשתי העלמות] הוא שפטרו חכמים מקרבן, משום **דבידו** להפסיק את המלאכה כשנודע לו. **אבל הכא, דאין בידו להפסיק את המלאכה בשעת הידיעה, לא מחלקת הידיעה, וחייב.**

ודנה הגמרא: **ובמאי? אי במעביר** שלא על

ידי זריקה, הרי אף כאן **בידו** להפסיק את המלאכה כשנודע לו.

ואלא, לא אמר רבה שהוא חייב, אלא **בזורק**, שאין בידו להפסיק את המלאכה.

ונמצא, שרבא פטר בזורק, ורבה חייב במעביר, ולא נחלקו כלל, אלא זה אמר את דינו באופן אחד, וזה באופן שני.

אמר רבה: זרק חפץ מרשות היחיד לרשות הרבים או מתחילת ארבע לסוף ארבע ונחה כפי הכלב או כפי הכבשן שקלטה שלהבת ונשרפה,⁽¹⁷⁾ הרי זה **חייב** אם מתחילה נתכוין לכך.⁽¹⁸⁾

ומקשינן: **והאנן תנן במשנתנו: קלטה אחר, או קלטה הכלב, או שנשרפה,** הרי זה

"אינו שב מידיעתו". והשיג ה"חזון איש": הלא בשתי אמות בשוגג ושתי אמות במזיד ושתי אמות בשוגג פטרינן בגמרא משום ידיעה בינתיים, ומבואר שאין כאן משום "אין שב מידיעתו", שהרי שתי אמות בלי עקירה והנחה אין כאן חילול שבת. ועוד, אפילו בעשה תשובה פטרינן שאין מזיד ושוגג מצטרפין, תדע שהא ידיעה בין עקירה להנחה פוטרת ומחלקת, וכל שכן כשעשה במזיד העקירה, ומזה מוכח שאין לחייב על הגמר לחוד, שאין ידיעה בינתיים מחלקת רק לענין שיעור החטא ולא מפסידה עיקר המלאכה, ואם כן ליחייב על ההנחה לחודא, אלא שהעקירה וההנחה לא גריעא משתי אותיות שאין חייב באות אחת בשוגג ואות אחת במזיד.

17. על פי לשון רש"י בעירוובין צט א.

18. כן מוכח בהמשך הסוגיא. ומטעם זה כתבו

של אדם בכל מקום קונות לו, וכרשותו דמיין, וכשמוציא חוצה להן — בזורק או במעביר — כזורק מרשות היחיד לרשות הרבים דמי. ולפי זה תמוה לכאורה, איך שייך לחייבו על העברת שתי האמות הנוספות, והרי כשעבר ארבע אמות כבר הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, ושתי האמות הנוספות אינם אלא כמכניס שתי אמות בעומק רשות הרבים שאין לחייב עליהם! ? וראה מה שכתב על זה ב"שלמי יוסף".

16. בליקוטי "חזון איש" הנדמ"ח, הובאו דברי הגר"א וסרמן זצ"ל ב"קובץ ענינים", שרצה לחדש — על פי מה שהוכיח מדברי הריטב"א [הובא גם בהערה לעיל], שאם הניח במזיד ובהתראה הרי הוא חייב מיתה, אף שהיתה העקירה בשוגג — שאם כן יש לומר גם לענין חטאת, שאם היה אנוס בעקירה והניח בשוגג הרי הוא חייב חטאת, ולא פטרה המשנה בתחלתו זדון וסופו שגגה, אלא משום שהוא